

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2023. március 9.
(csütörtök)

Földvári Tibor

AZ ÁLDÁS EMBERE

Köszöntés igéje: Zsoltár 68,20-21a

Áldott legyen az Úr! Napról-napra gondoskodik rólunk a mi szabadításunk Istene! Szela. Ez a mi Istenünk a szabadításnak Istene.

Énekek: 119,1-4; 689

Lekció: Példabeszédek 11,23-27

Alapige: Példabeszédek 11,23-27

Az igazaknak kívánsága csak jó, az istentelenek várakozása pedig harag. Van olyan, aki bőven adakozik, és annál inkább gazdagodik; és aki megtartóztatja a járandóságot, de ugyan szűkölködik. A mással jóltevő ember megkövéredik; és aki mást felüldít, maga is üdül. Aki búzáját visszatartja, átkozza azt a nép; annak fején pedig, aki eladja, áldás van. Aki jóra igyekezik, jóakaratot szerez: aki pedig gonoszt keres, ő magára jó az.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged a gyülekezet közösségében az istentiszteleten azért, aki vagy: boldog Isten, áldott, dicsőséges. És azért is, Atyánk, amit Jézus Krisztusban kijelentettél, egyszer s mindenkorra végbe vittél, Szentlelked és igéd által pedig nekünk is nagyon személyessé tettél. Ő lett az Istentől elhagyatva mindörökre ott a keresztfán függve azért, hogy mi ebben a zsoltárban is vallhassuk, énekelhessük: soha ne hagyj el bennünket. Köszönjük, Atyánk, hogy nemcsak a földi életre vonatkozóan, hanem mindörökké való módon igaz ez: te soha nem hagyod el a tiéidet. És tudjuk, hogy éppen ez adja a lehetőségét annak a titoknak is, hogy a bűneset utáni világ minden bűne, baja, nehézségei közepette mi mégiscsak boldogok lehetünk.

Hisszük, hogy a háborús helyzetben szenvedő lelki testvéreink is boldogok lehetnek teveled. És áldunk téged, hogyha hamar elhozod a békét vagy előtte a tűzszünetet, hogy a körülmények tekintetében is lehessen boldogság. De köszönjük, hogy a mi boldogságunk alapja az te vagy.

És magasztalunk azért is, hogy a nélküled élők, a még elveszett bűnösök ma is, és ha az Úr Jézus nem jön el, holnap is megismerhetnek még mindig téged, elfogadhatják a kegyelmet, és megismerhetik végre ők is, mit jelent a veled való közösségben átélt boldogság.

Köszönjük neked, hogy mi tebenned örvendezhetünk. És áldunk téged, hogy ma is az Úr Jézusról szóló ígét személyessé akarod tenni nekünk. Hadd lehessen örömhír akkor is, ha int esetleg, mindenképpen bátorítson, vigasztaljon is, kérünk.

És beteg testvéreink mellett legyél ott a betegágyon. Ahogy betegágyon fekve tapasztalják a testi fájdalmat, talán a lelkit is, de még inkább hadd érezzék át teljes szívükből, hogy te ott vagy mellettük és nem hagyod el őket sem. És magasztalunk előre hálával, hogyha meggyógyítod őket. Hadd kérjük itt is, hogy mihamarább tedd ezt, Atyánk, akaratod szerint.

Köszönjük neked, hogy Jézusért kérhetjük is ezt tőled.

Ámen.

Igehirdetés

Mi így köszönünk egymásnak ide érkező vagy református iskolákban, Budapest utcáin találkozáskor, hogy: Áldás, békesség! És ahogy tapasztaltam a legtöbbször a viszont köszönés is így hangzik – én is így szoktam: Áldás, békesség! Nem tudom, ismerjük-e a másikat: Istennek dicsőség! Mind a kettő kedves válasz egy ilyen fontos köszöntésre, kívánságra. Mi ezzel református embereként valljuk még a köszönésben is, hogy nekünk nemcsak a békesség a fontos – és most gondoljunk a háborús helyzetben szenvedő testvéreinkre is, a magyarokra meg az orosz és ukrán nép, és az ott élő népek minden tagjára –, tehát nemcsak a békesség fontos, hanem az áldás is. Fontos az a valami a bibliai tanítás szempontjából, amit Isten áldásaként szoktunk megélni és átélteni.

Isten maga is – van így a kijelentésben róla szó – áldott. De a legtöbbször az emberre vonatkozóan, akár a bűnös emberre úgy önmagában, vagy a kegyelmet nyert bűnös emberre, az Úr népére gondolva áldás Istentől.

És a bibliai kijelentés 25. versében, amely így hangzik, „a mással jóltevő ember megkövéredik; és aki mást felüdít, maga is üdül”, az első mondatrészben ez a „mással jól tevő ember” az ősi jelentésben így hangzik: az áldás embere. Az áldás lelke – a lélek szó szerepel, ami az ember fordítást is lehetővé teszi. Milyen, nemcsak az áldott Isten a Biblia tanítása szempontjából, hanem milyen, most nem az áldott ember, hanem az áldás embere. És pontosan ezért, hogyan mutat az áldott Istenre az áldás embere vagy az áldás Isténére az áldás embere. Milyen az áldás embere buzgalma, bővülködése és boldogsága. Mivel mindhárom b-betűvel kezdődik, lehet, hogy könnyebb is lesz megjegyezni.

Az áldás embere buzgalma. Itt a 11. részben, ahogy a 10. résztől kezdődően az a drága ószövetségi költői, bibliai gyűjtemény, látszik, egy-egy versben is hatalmas igazságokat mond el, az 1-9. részben több versen keresztül egy témát kifejtve, itt meg az van előttünk a 10. résztől fölfelé, hogy apróbb mondatokban, példázatokban, példabeszédekben nagyon mély igazságok. És a 11. részben különösen is a kegyes és a gonosz vagy a bölcs és bolond embernek az életútját mutatja be. És ezen belül a felolvasott igeversek a 23-27. igeversek mindenképp összetartoznak olyan értelemben, hogy a jóra igyekvő, jót kívánó kifejezéseket hallhattuk ilyen keretszerűen. És az is látszik, hogy ez a jóra igyekvés, buzgalom a jóra, annak a kívánása az nem is olyan szempontból, hogy a maga számára a kegyes, most a kegyesre gondolva, a bölcsre gondolva, hanem mások iránt. És a gonosz, bolondra vonatkoztatva pedig éppen ez a nagy baj, hogy ő meg egyáltalán nem másokra gondolva, hanem csak magára önző módon.

Buzgalom, vágyakozás, kívánság, az ember lelkének a legbelsőbb indulatai, érzései egy életet meghatározó attitűdben és természetesen a hétköznapokban a jóra, de elsősorban mások iránt. Nem áldást nyerni akar, hanem áldássá lenni szeretne az igaz. Itt így hallottuk a 23. versben: „Az igazaknak kívánsága csak jó.” Az igaz kifejezés – emlékszünk – nem azt jelenti, hogy büntelen lenne. Egyedül Jézus volt büntelen és igaz. Az igaz azt jelenti, hogy kegyelmet nyert bűnös személy, vagy az Úr népe.

Az áldás embere kifejezés egyébként vonatkozhatna arra is itt ebben a versben is, ha a vers önmagában állna, hogy áldott, Istentől áldásokat kapott valaki. Az Úrtól kapott áldások jellemzik az életét és ezt mások is látják, még az ellenségek is akár észreveszik. Ez látszik a körülményében meg a belső lelki attitűdjében. Tehát ezt is jelenthetné ez a kifejezés, de éppen a felolvasott szakasz szövegösszefüggésében különösen is a hangsúly azon van, hogy rajta keresztül hogyan mutatkozik meg mások életében Isten áldása. Tehát nem áldást nyerni, hanem áldássá lenni. Ő általa mások életében az áldása Istennek.

És a gonoszok is ilyen szempontból bemutatva. Hallottuk itt az átok szót a gonoszra vonatkoztatva, a harag szót. Épp az ellenkező előjelű kifejezések, jelzők, mint ami az áldás embere, az igaz ember jellemzői. A gonoszokat is tehát ilyen szempontból, hogy a mások iránti viszonyukban kik ők.

Nagyon fontos, hogy ez a bibliai kijelentés is a bűneset utáni világ állapotai között íródott és az ilyen világ állapotaira vonatkozik. Tehát a bűneset utáni bűnös ember az igazak esetében, az áldás embere esetén kegyelmet nyert bűnös ember számára mi jellemző. Ezért izgalmas, mert meritek-e hinni ezt a kijelentést? Nem tudom, hogy a Károli fordítást ki szokta közületek olvasni így a bibliatanulmányozás során a napi csendességben, ez a fajta hangsúly csak a Károliban szerepelhet: „Az igazaknak kívánsága csak jó.” Csak jó. Az igazaknak kívánsága, vágya, buzgósága csak jó. Ezt elmeritek magatokra vonatkoztatva hinni? Ezt az Úr mondja rólad, ha igaz vagy. Ha még nem vagy az Úr szív szerint, ha még csak bűnös ember vagy, nem lehetsz még kegyelmet nyert bűnös sajnos, akkor hív az Úr magához, bármikor változtathat az Úr, bízz

benne, fogadd el a kegyelmét. De az igaz emberre vonatkoztatva ezt mondja az Úr, hogy a kívánsága csak jó. Minden hétköznapi élethelyzetben csak jó. Ezt elmered hinni magadról? Vagy ha magadról elmered is hinni, elmered hinni a lelki testvéredről? Akivel kapcsolatban te magad is tapasztaltad már többször, hogy hát azért az ő buzgósága, kívánsága lehet, hogy mások iránt mindig jó volt, de én irántam nem feltétlenül mutatkozott meg. Akkor az ilyen látszólag ennek a bibliai kijelentésnek ellentmondó igaz, áldás embere kapcsán hogyan tekints az Úrra, hogyan tekints őrá, hogyan tekints magadra vele kapcsolatban is?

Ezt a pár kérdést azért gondoltam elmondani, mert nagyon bátor kijelentést tesz az Úr: „Az igazaknak kívánsága csak jó.” Ebben az van benne, hogy semmi gonosz nincs benne. Semmi gonosz, csak jó. És bűneset utáni állapotok között. Mert a teremtésnél mit láttunk? A teremtéstörténet a Mózes 1. könyve 1-2. részében emlékeztek, ott is előjön a jó kifejezés. Kiről olvassuk, kinek a buzgósága, kinek a kívánsága, vágya érzékelteti a teremtésnél azt, hogy jó és csak jó? Az Úr, mindig az Úr mondta ki. Egyszer mondta csak, hogy nem jó, de azt is azért mondta, mert tudta, hogy ahhoz, hogy jóvá legyen, ami nem jó, ahhoz teremteni kell még valakit Ádám mellé. De akkor is elhangzott, hogy nem azért nem jó valami vagy valaki, mert Isten nem az lenne, aki, hanem ott még a teremtésnek a fantasztikus műve nem fejeződött be. De amikor a befejezett műre mondja az Úr ki, akkor meg nemcsak azt mondja, hogy jó, hanem azt mondja, hogy minden igen jó.

És a teremtésnél Isten vágya – hadd mondjam így ezt a szót is tehát –, buzgalma, buzgósága, aki ő, ami betölti a teremtő, mindenható Istent, a bűneset után mégis áll szeretett teremtményére. És ez Ádámra és Évára is vonatkozhatott, amikor ők is helyreálltak az Úr kegyelme által. Pont ezért izgalmas, hogy a bűneset után, amikor az elveszett bűnös ember ezzel az Úrral, ezzel az Istennel helyreállt kapcsolatba kerül, akkor valóban, ahogy ez a héber szó mondja, a lelke, a lény, más szavakkal a szíve, az egész élete ilyen, hogy igaz, és akkor a kívánsága csak jó.

Az Úr Jézus ennek a tökéletes példáját meg is mutatta. Most mindenki gondoljon közületek egy olyan történetre, ahol nyilvánvalóan látszik, hogy az Úr Jézus buzgósága, kívánsága, vágya másokra vonatkozóan csak jó volt, nem volt benne semmi hamisság, semmi gonoszság. Milyen sok történet van az evangéliumokban.

De ez az igei kijelentés a Példabeszédek könyvében nagyon gyakorlatiasan abban akar bátorítani, vigasztalni, vagy ha kell, inteni, hogy ez igaz ma is az Úr népére, ránk is. Az Úréi, a krisztusi étellel bírók, az áldás emberei – most többes számban hadd mondjam –, a mással jól tevő ember. Ezért fordította így a Károli: az áldás embere, mással jól tevő. A másik emberrel való kapcsolatában sugárzik róla, hogy ő Isten áldásaiban gazdag, de közben ez nem magában marad meg, hanem ahogy Jézus életében is látszott, kiárad.

Néhány jellemző itt a felolvasott versek alapján. Említettem is már, hogy nincs benne semmi önzés. Semmi gonosz érzés, terv, cél, bármilyen szándék.

Még ha ráfizet is valamire a másikkal kapcsolatban, akkor is neki az a fontos, hogy a másiknak a javát szolgálja.

És itt hadd emeljem ki, mikor ezt mondja: „Aki búzáját visszatartja, átkozza azt a nép; annak fején pedig, aki eladja, áldás van.” Arra gondoljunk nagyon egyszerűen, például József történeteinél, emlékeztek, láthatjuk, hogy a hét bő esztendő után jött a hét szűk esztendő. És mit csináltak a hét bő esztendő alatt? Gabonát raktároztak el. Amikor nagy szükség van, talán még éhség is akár későbbi történetekben is, Salamon idejében is akár, akkor van betárolt gabona. Igen ám, csak akik gonosz lelkűek, nem az áldás embere jellemzőit hordozzák, arra gondolnak, hogy várjunk még a gabonátárolók megnyitásával, ha csak egy napot is várunk, akkor is több pénzt kapok érte, mert fölmege az ára.

Nem tudom, manapság hallottátok-e ezeket a kifejezéseket, hogy infláció meg extra profit. Még az extra előtt is valamilyen jelzõt szoktam hallani mostanában a híradásokban, hogy nagyon-nagyon extra profit némelyeknek. Azért, mert szükség van, válság van, baj van, és minél később igyekszek segíteni a másoknak, annál inkább én meggazdagodom.

De az áldás emberére ez egyáltalán nem jellemző. Nem zavarja őt, hogy lehet, hogy a kollégáim sokkal gazdagabbak lesznek, a végén még majd az én üzletem tönkre mehet, mert hogyha nekem nincs annyi profit, akkor megelőznek a gazdasági versenyben. Nem. Az a fontos, hogy mihelyst baj van, azonnal segíteni akarok, mert „az igazak kívánsága csak jó”.

Még a gonoszra is, a nyilvánvaló gonoszra is csak jóval kész válaszolni. Tudtok olyan hívó embert a Bibliából, aki a gonoszt jóval fizette? Emlékeztek ilyen emberekre? Jézust is lehet mondani persze, ő is ember volt meg Isten. Nekem Saul és Dávid jutott eszembe – és sok mást is lehetne mondani. Dávid az áldás embereként, amikor életveszélyben volt Saul miatt, ő akkor is gonoszt jóval fizette, jóval győzte meg. Ahogy ő viselkedett Saullal, amit mondott, amit tett, az mind azt akarta, hogy áldássá legyen Isten eszközeként az őt megölni akaró király számára.

„Bőven adakozik” – ezt a kifejezést is hallottuk a 24. versben. Mert az Úrtól is inkább azt várja, és azért imádkozik, hogy ne engem akarj egyre gazdagabbá tenni, Uram, hanem abban segíts, hogy mások hadd kapjanak sokkal bővebben. Tehát itt sem az áldást szeretnék nyerni, hanem szeretnék áldássá lenni bőséggel – ez a vágy tölti be. A legfinomabb falatokat nem én szeretném megkapni akár a családi életben, hanem a másik. Mivel nekem három bátyám volt, ezért én háromszorosan is megtapasztaltam, hogy a legfinomabb falatokat mindig a legkisebbnek szerették volna adni, mert ők is ilyenek voltak meg most is ilyenek. Persze volt, amikor nekem is sikerült elérni, hogy de akkor most kivételesen ne én kapjam a legfinomabb falatot, hanem a másik, mert tudtam, hogy ő is mennyire szereti azt a finom falatot.

Gyerekhéten is Neszmélyen többször megtörtént, hogy jó pár fiú, különösen, ha a kislány tetszett nekik, akkor persze könnyebben, lemondott a nagy gyümölcsről, a nagyon nagyról, hagyta, hogy az a másik kaphassa meg vagy

odaadta neki. Gyermek is lehetnek az áldás embere jellemzője alapján jellemezhetőek.

Ha pedig nincs is, még a szükséges is nagyon hiányzik, válságban pláne, tehát amikor nyilvánvalóan valami nincs, és ha mégis adódik, akkor azonnal a másik kapjon inkább, ő előbb, aztán majd én is.

És a 25. versnek a jellemzőit az áldás embere buzgalma gondolatnál: „A mással jóltevő ember megkövéredik; és aki mást felüdít,...” Felüdíteni akaró – az ősi kifejezés úgy fordítható itt, hogy valaki nagyon jól látja és tudja, hogy a társa a szó fizikai értelmében is talán nagyon szomjas és innia kéne, de lehet, hogy nincs mit, mert szárazság van. Pusztai körülmények között mentek együtt és elfogyott a víz. Mindenki nagyon szomjas már és nincs mit inni. De egyszer csak adódik a lehetőség, hogy mégis van mit, ha csak egy korty víz is, de lehet inni. A másik gondolat pedig, amikor a föld van kiszáradva, a termőföld és nincs semmi víz, eső sem hullott, szárazság van nagyon. És lehet, hogy csak egy csepp víz vagy egy pohár víz az, amit odaönthetnek a növénynek a szárához, de odaöntöm. Tehát benne van a felüdíteni gondolatban ez, hogy a szomjas ember vagy a szomjazó termőföld egyszer csak üdítő nedvességet kap. De lehet úgy is gondolni, hogy mindezt bőséggel.

Ha öntözésről van szó, akkor így hadd mondjam, amit szintén otthon a családban sokszor átéltünk, amíg nem volt csapvizünk, hanem a gémeskútból kellett a vizet fölhúzni. Azért az nem kis idő volt és nem kis erőt igényelt, hogyha szerettük volna jól meglocsolni a futóhomokon termesztett kerti növényeket, zöldségfélétet. Az időbe telt, fáradságba telt, de felüdült az a növény. Mindent megért.

„Aki mást felüdít” – most a héber kifejezés jelentését elmondtam, hogy az alapjelentésében mit jelent. A költői műben itt ez minden lelki és minden testi vagy szellemi jellemzőre vonatkoztatható, amikor mást felüdítünk a szónak ilyen értelmében. Lehet, hogy fáradságba telik, időbe telik, de annyira az áldás embere akarok lenni az Úr kezében. És milyen nagy öröm, amikor tapasztaljuk, hogy mennyire üdítő ez: „aki mást felüdít.”

De kinek is üdítő? Nemcsak annak, aki felüdül, hanem annak is, aki által a másik felüdülhet. „Aki mást felüdít, maga is üdül” – az új Károliban így olvashatjuk: maga is felüdül. Ezért folytathatjuk így, hogy az áldás embere bővölködik. Az áldás embere bővölködése is ott van az igében. Nemcsak a buzgalma, a vágya, minden kívánsága, hanem hogy mennyire bővölködő életet kapott ő maga is az Istentől.

A szeretet nem keresi a...? Másik hasznát? Ez a gonosz ember. A szeretet nem keresi a... Sajnos ez van az igében, hogy a maga hasznát. Ez akkor sajnós, amikor a hívó ember is úgy érzi, hogy azért én már annyiszor tettem másoknak, most már magamra is gondolni kéne. Nem tudom, voltatok-e már így, vagy az Úrnak így mondtátok, hogy: Uram, rajtam keresztül már annyi mindenkinek adtál, most már rám is gondolhatnál, főleg abban az állapotban, amibe most kerültem, amiben én vagyok. Uram, valamit csinálj már! – még ezért lehet imádkozni is az Úrhoz talán. Vagy így gondolni másokra, akiket úgy értéke-

lünk, hogy hát ők az egész életüket másoknak szentelték, most meg ők vannak bajban. Hát Uram, akkor gondolj már rájuk! De kiderül, hogy imádság nélkül is az Úr gondol. És ez az ige kifejezetten ezt mondja, hogy az Úr nagyon jól tudja, hogy a szeretet nem keresi a maga hasznát, tehát az áldás embere, az Úr embere, az igaz ember így fog élni. De akkor is igaz, hogy mégiscsak az Úr oldaláról visszafordul rá és javára válik.

Az áldás embere gazdagodik, bővülködik, a fején áldás van. Az áldás van a fején ez olyan értelemben is értelmezhető mindenképpen, hogy akiknek az életében felüdítő eszköze lehetett az Úrnak, azok amikor rá gondolnak az Úr előtt imádságban, akkor áldják az Urat.

Itt megemlítem, hogy átok van a gonoszon, aki pontosan az ellenkezője módon gondolkodik és él. Amikor imádságban is a szomorú igazságokat kell elmondani valakiről, mert mennyire önző és hogy él, és ilyenkor könyörgünk az Úrnak, hogy: Uram, mentsd meg őt, mert el fog veszni.

A bűneset utáni világban ez mindenképpen egyfajta ellentmondás, amiről itt szó van, hogy valaki, aki bőven adakozik, tehát igazából neki bőséggel kevesebbje lesz, és mégis azt mondja, de annál inkább gazdagodik. A másik pedig, aki megtartóztatja a járandóságot, de ugyan szűkölködik. Nem akar adni a másoknak. Csak egy példa: emlékeztek, hogy a mózesi törvényekben ott volt, hogy azon túl, hogy minden évben a tizedet be kellett adni az Úrnak, de minden harmadik évben volt egy úgynevezett második tized, amikor ki kellett rakni a kapu elé azokat a terményeket, értékeket, hogy aztán jöhessenek a szegények, a léviták is, akik rászorultak az Úr ilyen gondoskodására. Ilyen helyzetre is gondolhatunk nyugodtan, hogy még az Isten törvényében nyilvánvalóan szereplő járandóságot is – valaki ilyen gonoszan gondolkodik – visszatartja.

De az áldás embere az bőven adakozó és mégsem kevesebbje lesz, hanem inkább többje. Számunkra persze az egész Szentírás alapján meg ismerve az Úr Jézust, ez nem csodálatraméltó, mi ezen nem csodálkozunk, hát az áldás éppen ezt jelenti. Tulajdonképpen az áldás – fogalmazható így is –, az Úrtól kapott áldás, hogy ő nemcsak a szükségeset adja az övéinek, hanem bőséggel is kész adni. Bőséggel ad.

És az ellentmondás ebben van, hogy nagyon gazdag valaki és tényleg jogosan gondolhatna arra, hogyha ő túlzottan bőséggel adakozik a másoknak, mert ez van a szívében, akkor mi lesz az üzlettel? Akkor mi lesz a vagyonnal? Meg mi lesz az üzlettársak lehetőségeivel? És ott van az áldás, az Úr áldása, amikor bőséggel ad.

Arra emlékszem, hogy nekünk volt olyan esztendő, hogy nagyon nem termettek a különböző gyümölcsök, viszont az egyik gyümölcsből az Úr mégis megadta, hogy nálunk bőséggel termett. A szomszédoknál szinte semmi, abból a gyümölcsből nálunk bőséggel termett. És akkor a család, a szüleim nagyon jól tudták, ez nem azért van, hogy na, akkor ez csak a miénk lesz, hanem akkor ebből is adhatunk azoknak, akiknek semmi nem termett, meg a lelkipásztorunkat is természetesen családjával együtt lehetett ebből támogatni. De az Úr bőséggel adott. Az áldása a mezőgazdaságban. De az áldása a bankrendszer min-

den dolgában is igaz. Akármilyen hivatást űztök, a magatok hivatásában bármilyen formában is igaz ez, hogy az Úr áldása akkor is meggazdagít, hogyha a világi gondolkodás szempontjából nyilvánvalóan kevesebbed lesz, ha komolyan veszed, hogy buzogsz az Úr áldásembereként.

De az áldás azt is jelentheti, amikor az Úr a kevésben mutatja meg az eget. Hogy alig van és mégis elég. Az áldás tehát nemcsak a bőséges és nemcsak a szükséges, hanem amikor még a kevés is elegendő.

Egyébként ez a kifejezés, hogy felüdít, hordozza ezt is, most szerettem volna kimondani, hogy megelégit, öntöz, megitat, de úgy, hogy elég. Pedig lehet, hogy előtte szomjúság volt, de elég. És ha valaki szomjazik, akkor tényleg sokszor egy korty víz is elég. Mivel én dolgoztam intenzív osztályon, idegsebészeti intenzív osztályon, ott bizony sokszor volt az, hogy a legsúlyosabb betegeknek, akik aztán nemsokára el is mentek, meghaltak egy, két nap után, annyit meg lehetett tennünk, hogy csak egy szivacsot megvizezni, mert már nagyon gyenge volt a test, és a szája széléhez odaérinteni, hogy egy minimális nedvesség legyen azon ajakon. Egy kis nedvesség, mert ez is üdít egy picit. Vagy amikor megmosdattuk. Sokszor segítettem én is megfürdetni a betegágyon fekvő betegeket. Gyorsan, egyszerűen meg lehetett, és akik maguknál voltak, jó volt látni a felfrissülését a szervezetüknek egy rövid időre is.

A megelégedettség öröme, a kevésnek is örülünk, mert elég. Milyen fontos, hogy a gyermekek, az unokák, dédunokák ezt tanulják meg kicsi korban, hogy nemcsak akkor lehetek boldog, hogyha rengeteg van, hanem amikor az apró, a kevés is elegendő. Örülni a kevésnek.

A korinthusi gyülekezetet, amikor az Úr bátorítja arra, hogy adakozzanak a jeruzsálemi gyülekezetnek – a 2. Korinthusi levél 8-9. részeiben van erről szó –, ott olyan megható azt olvasni, hogy a macedón gyülekezetek mennyire gazdagok voltak. Hihetetlen gazdagsággal bírtak a macedón gyülekezetek és ők a nagy példa. Figyeljétek, hogy milyen gazdagsággal bírtak: „Tudtotokra adjuk pedig, atyámfiak, Istennek azt a kegyelmét, a melyet Macedónia gyülekezeteivel közölt. Hogy a nyomorúság sok próbái közt is bőséges az ő örömük és igen nagy szegénységük jószívúságuk gazdagságává növekedett. Mert, bizonyosság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak, sok könnyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálat jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket.” Szinte könnyörögnek Pálnak, hogy engedd meg Pál, hogy mi is adakozzunk. Mert Pál arra gondolt, hogy hát olyan szegények vagytok, hát nektek szeretnék inkább hozni támogatást Korinthusból. De nem, ők azt mondták, nem, a jeruzsálemiek még nálunk is nagyobb bajban vannak, tehát akkor engedd meg, hogy mi adjunk. Mert hát az Úr, igen, most nagy a szegénységünk, de az Úr majd gondoskodik, hogy ebből a nagy szegénységből is adjunk.

Emlékeztek, hogy a szegény özvegyasszony hány – most magyarul mondom – forintot tett a perselybe? Vagy fillért kell mondani? Fillért. Két fillért. De ugye az volt minden vagyona. Tehát ő mindent adott. Milyen gazdag volt ez a szegény asszony, hogy ő olyan gazdag volt, hogy ő megtehetette, hogy mindent odaadott. És Jézus ezt észre is vette.

Az áldás embere bővülködése. Ebben a világban, evilági környezetben nem biztos, hogy az áldás emberét a világiak észreveszik tehát, mert lehet, hogy úgy tűnik, mintha neki semmije nem lenne. Igen szegény, nagyon szegény valaki, de közben jószívúsége gazdagsága sugárzik minden területen.

Gyerekkoromban – sose felejttem el – volt egy kedves idős katolikus néni, akinek a nevére már nem emlékszem. Mindig jött a templomba, ahol én felnőttem, és mi kint játszottunk az úton, és ahogy ő jött, a templomhoz közeledve titokban mindig elrakott egy-egy kockacukrot a bokorhoz, egy kicsit eldugta, és mikor jött, akkor mindig mondta, hogy na, gyerekek keressétek meg. És akkor mentünk és megkerestük és persze, ha megtaláltam én kettőt, akkor nem kettőt ettem meg, hanem akkor adtam oda a játszótársnak, a szomszéd fiúnak vagy lánynak. De ez az idős néni, nem volt gazdag ő sem sose, amikor jött, tudta, hogy ott vannak a gyerekek, ott vagyunk, és ő mindig hozott apró kis ajándékot, most ez esetben kockacukrot.

Izsák ellenségei pedig, akik a kútjait elvették vagy betömték, arra jöttek rá, hogy érdemes lenne Izsákkal mégiscsak szövetséget kötni, mert hát ő az Isten áldott embere. Sőt, így mondták: „Te már az Úr áldott embere vagy.” Köss velünk szövetséget! Látták Izsák életében a kárt, ahogy elszenvedti, és akik okozták a kárt, azok viszonyulnak így hozzá: hát ő az áldás embere, akkor legyünk vele jóban, mert akkor nekünk is jó lesz. Mert az áldás embere bővülködését tapasztalták meg, pedig nagyon szűkölködött Izsák, de az Úr áldása a szűk esztendőkből is megmutatkozhat.

Az áldás embere nemcsak buzgó, nemcsak bővülködő élete lehet, hanem az áldás embere boldogsága is jellemző itt az igék fényében. Az Úr áldottja, az Úr áldott embere nemcsak bővülködésében fedezhető fel, hanem boldogságában is.

És a boldogság – emlékeztek – ez a szó végső soron az Istennel való szeretetközösségnek a kifejezése. Ezt a szót azért gondoltam mondani a harmadik gondolatnál, mert jól kifejezi ennek az egész szakasznak, amit felolvastunk a lelki valóságát Istenre vonatkozóan és az Istentől megáldott ember, mint áldás embere igazságában. Mert a gonoszokon, a gonoszon Isten haragja lehet. A 23. versben szereplő 'harag' kifejezés az egyértelműen utalhat mindenképpen Isten haragjára is. Benne lehet az is, hogy ő maga is haragszik magára, ha valami nem úgy sikerül és akkor mérges a gonosz, az istentelen: „az istentelenek várakozása pedig harag”. Valamit várt, nem jött be, haragszik magára is. Haragudhat másokra is, vagy mások haragja is lehet rajta, de mindenképpen az Isten haragja meg az átok – ez a szó is ott volt, az átok, ahogy mondtam. De ez a gonoszra vonatkozó, aki az Úr nélkül él, mert a bűnös természete, a bűnös tettei sugároznak róla.

Az igaz pedig megtapasztalja az Úr személyével való közösség drága valóságát. Mert azért az áldás embere, mert az áldás Istene embere ő. A földi életében is – és ez is fontos –, az örökkévalóságban is ilyen ember ő. Az áldás embere nemcsak a földön az áldás embere, hanem az örökkévalóságban is. Az örökkévalóságban kit fogunk szolgálni? Erre könnyű válaszolni: az Urat. De

ott sokan leszünk. Ne feledd el, nemcsak te leszel az örökkévalóságban, legalább ketten leszünk, mert én is ott leszek. És az biztos, hogyha a földi életben az Urat úgy szolgálhatjuk – ez így volt az Ószövetségben is –, hogy közben azokat szolgáljuk, akiket az Úr elénk hoz. Ha szerettek engem, tartsátok meg parancsolataimat – Jézus is mondta. És Jézus is hogy szolgálta az Atyát? Úgy, hogy még a meghalásával is azt akarta megélni, hogy én azoknak szolgáljak, akikhez az Atya engem küldött, meg akikért az Atya engem küldött.

Az áldás embere áldást kap az Úrtól, aki áldott. Ez az áldás rajta keresztül megmutatkozik azokon, akik felé az Úr akarja, hogy megmutatkozzon, és már akiken megmutatkozik az Úr ilyen áldása, azok is lehet, hogy az Úrra is gondolnak. Ha hívők, mindenképpen, ha meg még nem hívők, akkor bármikor az Úrei lehetnek esetleg. A másik oldalon pedig, hogy az Úr milyen boldog, amikor látja az övéinek az életét, hogy az övéi életében nemcsak áldást nyeres történt, hanem az áldás tovább adatik.

És ilyen szempontból fontos: „aki jóra igyekezik, jóakaratot szerez”. Ez a jóakarát mindenképp lehet az isteni jóakarát, örvendezés, gyönyörködés. Ezek a szavak lehetnek az ősi szónak a kifejezései. Az a fajta isteni érzés, vágy, az isteni lelket betöltő boldogság, amit a mennyei Atya érzett, amikor Jézust is látta. Most is idéznünk kell: „Te vagy amaz én szerelmes Fiam, te benned gyönyörködöm!” Csakhogy itt a Példabeszédek könyvében nemcsak Jézusra vonatkoztatva, hanem az áldás emberére gondolva.

Benne van tehát ebben az, hogy az emberek is, a másik ember, vagy közösség is hálás, áldást mond imádságban is. De a hangsúlyt most hadd tegyem inkább Isten tulajdonságára: jóakarátot szerez, jóakarátot talál. A 12. részben olvassuk is majd: „A jó ember jóakarátot nyer az Úrtól.” Itt is van: jóakarátot nyer az Úrtól.

Amit az Úr Jézus is átélt a földi életében áldás embereként, Isten embereként, rajta keresztül mennyi áldás, még a meghalásán keresztül is, aztán a feltámadása is jött, aztán ment a mennyei dicsőségbe feltámadott testben. És Jézus is átélte, hogy bővölködik, hiszen megdicsőítettett, megdicsőítette őt a mennyei Atya, és ebben az ő mennyei dicsőségében ő is most már az Atyával együtt, Szentlélekkel együtt továbbítja, közvetíti még e földön élő népe számára – most hadd mondjam így – a boldogságot. Mert a boldogság az, hogy az Úrral való közösségből fakad minden.

És ebben a jellemző az üdülés: „aki mást felüdít, maga is üdül”. Felüdül – lehetne így is mondani tényleg. Üdül. Bőségesen megöntözött termőföld, ahol nem szárazság van, hanem ahol rengeteg eső van, még öntözni se kell, és mennyi termés lesz majd a bőséggel megöntözött termőföldön. Az áldás embere áldások miatti felüdülése, a bőség is ide tartozott, de még inkább az Úrral való közösségnek a boldog átélése. Egyszer majd mindörökre való módon, de addig is ebben a földi életben minden nap.

És ez igaz a háborús helyzetben szenvedő lelki testvéreinkre is. Soha nem a körülmények befolyásolják az Úr népének, az áldás emberének a boldogságát, hanem mindig az Úrral való kapcsolata.

És ahogy utaltam rá, még az elveszett, a még hitben nem járók is bármikor megtapasztalhatják, hogy ma még lehet ehhez az Úrhoz térni, ma még lehet ehhez az Úrhoz csatlakozni, lehet ennek az Úrnak az áldásait is megtapasztalni. Mert az áldás embere boldogsága is sugározza, mutatja, hogy ki is az az Úr, akit követünk, akit szeretünk.

Jézus még a halála pillanataiban is, vagy óráiban is ott a latorra gondolva: csak megtért az a lator, mert hallotta, meg látta Jézust. István vértanú halálakor meg Pál/Saul nem tért meg akkor és ott, mégis része lett István vértanú halálának is, ahogy az Úr áldott embereként, az áldás embereként még a halála pillanatában is látszott, hogy ő miért buzog, kivel van tele a szíve. Az Úrral meg azokkal, akik miatt neki meg kell halnia. Az Úr kezébe tette le ő is az életét, azokért meg könyörgött, akik őt bántották.

Az áldás embere buzgalma, az áldás embere bővölködése, az áldás embere boldogsága. Itt a földön is már, és egyszer mindörökre. Jézus már ebben él, mint Istenember. A hitben elhunyt szeretteink is ebben élnek, csak még feltámadott test nélkül. Még csak a lelkük boldog az Úrnál. Mi meg itt a földön lehetünk ilyenek.

A Példabeszédek könyve egésze folytatása is majd mutatja, hogy ezt hogyan élhetjük meg nagyon gyakorlatiasan a hétköznapiak során. Bátorítson benneteket, ahogy engem is bátorított az Úr, vagy vigasztaljon, erősítsen.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, szeretnénk megköszönni neked azt, hogy még a református köszönési formánk is azt hirdeti, kicsoda vagy te áldott Istenként és kik lehetünk mi az áldás embereiként.

Köszönjük neked, hogy olyan sokszor a bőségben mutattad meg áldásaidat. De azt is megható volt átélni, amikor a kevésben mutattad meg, mit jelent a tőled kapott elég.

Áldunk, hogy az Úr Jézus is ugyanezt élte meg. És Atyánk, köszönjük, hogy amit ő tökéletesen átélt és megélt a földi életében, ha mi nem is tökéletesen, de mégis krisztusi módon tehetjük.

Hálát adunk, hogy te ezen keresztül is még ma is menteni akarsz az elveszett bűnösöket. Köszönjük, hogy most is kérhetünk értük, akiket nekünk személyessé teszel, azok előtt legyünk az áldás embere. Buzgóságunk, boldogságunk hadd hirdesse, milyen jó az Úr Jézus követése.

Hálát adunk neked azokért a lelki testvéreinkért, akiken keresztül áldásiddal halmoztál el minket is. Köszönjük, amikor mi is tapasztalhattuk, amit a korinthusiak, a macedóniai gyülekezetek, hogy segíthették a rászoruló jeruzsálemieket. Köszönjük, hogy mi is hányszor segíthettünk már másokat, akik bajban voltak. És kérünk arra, hogy mi is tudjunk elfogadni, amikor erre van szükség.

Köszönjük, hogy kegyelmedbe ajánlhatjuk azokat, akik nehéz környezetben élnek meg az áldás embere minden jellemzőjét. Lehet, hogy éppen most is mártírhalál előtt vannak, segítsd őket, hogy Istvánhoz hasonlóan vállalják a mártíromságot is érted.

AZ ÁLDÁS EMBERE

És köszönjük neked, hogy tőled kérhetünk vigasztalást, erősítést azoknak, akik nagyon keserűszívűek, egyáltalán nem boldogok, pedig a tied. Hadd lássák meg, hogy Jézusban kit kaptak ők. És köszönjük, hogy Jézussal együtt mindent adsz nekik is, ahogy nekünk is adtál.

Hálát adunk, hogy rád bízhatjuk világi vezetőinket, egyházi vezetőinket is. Add, hogy a világi vezetőink hadd lehessenek bölcsék a nehéz döntések meghozatalakor is ebben a válságos helyzetben. És mindenképpen tartsd őket alázatban, hadd lehessenek ők is áldássá a népünk számára. Egyházi vezetőink is ugyanígy.

Most pedig a csendben elmondott imádságunkat is, kérünk, hallgasd meg, Jézusért.

Ámen.

Aldjon meg tégedet az Úr, és őrizzen meg tégedet. Világosítsa meg az Úr az ő orcáját te rajtad, és könyörüljön te rajtad. Fordítsa az Úr az ő orcáját te reád, és adjon békességet néked.

4Mózes 6,24-26

689 Tégy, Uram, engem áldássá

✎ Füle Lajos (1925-)

🎵 Füle Lajos (1925-)

Tégy, U-ram, en - gem ál - dás - sá! Lel - ke - det úgy vá - rom.

Tedd te a szí - vem há - lás - sá, hogy ne - ked szol - gál - jon!

Bár - ho - vá kül - desz, aj - kam - ról zeng - jen az új é - nek!

Tégy, U-ram, en - gem ál - dás - sá! Oly sok a bús é - let.